

ابزار سنجش ویژگیهای شخصیتی کارآفرینان

با سلام، پاسخ دهنده گرامی همانطور که استحضار دارید، دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی که مهمترین چشم انداز و آرزوی هر ملتی است، نیازمند کارآفرینانی خلاق و نوآور است که با ایجاد کسب و کارهای جدید و انجام فعالیت های کارآفرینانه، ارزش آفرینی کرده و افزایش درآمد عمومی و رفاه و آسایش را برای عموم جامعه به ارمغان می آورند. تشویق کارآفرینان بالفعل و شناسایی و پرورش کارآفرینان بالقوه، مهمترین اقدام استراتژیک برای ارتقای فعالیت های کارآفرینانه و توسعه فرهنگ کارآفرینی در کشور می باشد. از این رو، پرسشنامه بومی و استاندارد که در اختیار دارید برای اندازه گیری ویژگی های شخصیتی کارآفرینی طراحی شده است. به طور یقین پاسخ های دقیق جنابعالی در تکمیل پرسشنامه، امتیازهای دقیقی را که بیانگر نیمرخ کارآفرینی شماست، به دست می دهد.

مشخصات عمومی		
سن : سال	شغل :	سابقه کار : سال
تحصیلات :	رشته تحصیلی :	جنسیت : ☐ مرد ☐ زن
آیا دارای مهارت یا تخصص معین هستید : ☐ بله ☐ خیر		
آیا قبلا اقدام به راه اندازی کسب و کاری کرده اید یا در راه اندازی کسب و کاری همکاری داشته اید ؟		

بله ☐ خیر ☐
آیا در حال حاضر تمایلی به راه اندازی کسب و کار دارید ؟
بله ☐ خیر ☐

لطفاً اولین گزینه ای را که پس از مطالعه هر یک از عبارات ذیل در ذهنتان شکل می گیرد، با علامت ضربدر مشخص فرمایید.

ردیف	سوال	کاملاً موافقم	نسبتاً موافقم	نسبتاً مخالفم	کاملاً مخالفم
1	برای کسب وضعیت بهتر حاضرم ریسک کنم حتی اگر از وضع فعلی خود راضی باشم .				
2	گاهی اوقات حاضرم به خاطر سود بیشتر ریسک های بالاتری را بپذیرم .				
3	خطر کردن نمک زندگی است .				
4	زمانی که اکثر افراد احتمال شکست کاری را می دهند باز هم حاضرم ریسک انجام آن را بپذیرم.				
5	اگر نتیجه انجام کاری به خطر کردنش بیرزد حتی با وجود مخالفت دیگران آن را انجام میدهم .				
6	از خطر کردن لذت می برم .				

				وقتي حاضر م به ريسک هاي بالا تري دست بز م که ارزش آن را داشته باشد .	7
				نسبت به مردم عادي بي شتر خطر مي کنم .	8
				نتايج مطلوب تر معمولاً مرا به اين امر وا مي دارد که در جهت آنها خطرات بي شتر را بپذيرم .	9
				اگر نتيجه انجام کاري براي م جذاب باشد، حاضر م براي رسيدن به آن، خطر بي شتر را بپذيرم .	10
				خطراتي که مي پذيرم با نتايجي که به دست مي آورم توجه مي شود .	11
				اگر ايده ي خوبي داشته باشم حاضر م کار و شغل فعلي خود را رها کنم .	12
				حاضر م شانس خود را در معامله اي که نتايج آن مبهم است، امتحان کنم .	13
				معتقد م که شروع يک کار جديد ارزش خطر کردن را دارد .	14
				اطرافيان معمولاً خطر کردن هاي مرا منطقي مي دانند .	15
				به سر و کار داشتن با وضعيت	16

				هاي مبهم علاقه مندم .	
				وضعيت هاي نا آشنا مي توانند خوب هم باشند .	17
				بر اساس اطلاعات ناقص هم مي توان تصميم گيري كرد .	18
				هرچه از زندگي بخواهيم به دست مي آورم زيرا در راه رسيدن به آن سخت كار مي كنم .	19
				از طريق سخت كوشي، پافشاري و توانايي مي توانيم هر چيزي را در زندگي تغيير دهيم .	20
				افراد معمولاً به آنچه استحقاقش را دارند، دست مي يابند .	21
				به قدرت خودم براي تحقق هدف ها معتقدم .	22
				موفق شدن حاصل زحمت كشيدن است نه شانس .	23
				مي توانم سرنوشت خود را در دست بگيرم .	24
				به دست آوردن آنچه كه مي خواهم، كمتر به اقبال و شانس بستگي دارد .	25
				با تلاش بيشتر مي توانم در وضعيت فعلي ام تغيير ايجاد كنم .	26

				فکر می‌کنم بیشتر مردم اگر فقط از خود پشتکار نشان می‌دادند، در زندگی موفق می‌شدند .	27
				اگر شخصی در انجام کاری تلاش کند، حتماً موفق می‌شود .	28
				خودم در موفقیت‌هایم موثرم .	29
				سرانجام، هر کس به ارزش و احترامی که شایسته آن است خواهد رسید .	30
				شانس در زندگی نقش اندکی دارد.	31
				احتمال انجام موفقیت‌آمیز کار به تلاش شخصی من وابسته است.	32
				تلاش زیاد دلیل تحقق و ارضای خواسته‌های من است .	33
				بیشتر بدبختی‌ها نتیجه نادانی، ناتوانی، تنبلی و مانند اینهاست .	34
				پس از هر شکست، هدفم را از طریق دیگری دنبال می‌کنم .	35
				سعی می‌کنم کار خود را حتی با وجود موانع زیاد ادامه دهم .	36
				وقتی کاری را شروع می‌کنم، آنرا تا دستیابی به نتیجه موفق ادامه می‌دهم .	37

				خود را وقف کار می‌کنم و به انجام آن متعهد می‌شوم .	38
				در اجرای برنامه تدوین شده خود، سخت تلاش می‌کنم .	39
				یک کار را تا رسیدن به نتیجه ادامه می‌دهم حتی اگر مدت زیادی طول بکشد .	40
				هنگام کار معمولاً با تمام وجود کار می‌کنم .	41
				برای حل مسائل و مشکلاتم اغلب تلاش زیادی می‌کنم و نمی‌توانم به راحتی از آنها بگذرم.	42
				کارهایی را که توانایی مرا افزایش می‌دهند، به کارهای آسان ترجیح می‌دهم .	43
				وقتی شیوه خاصی برای حل مسئله نمی‌تواند کارساز باشد، به سرعت می‌توانم فکرم را بر روی شیوه مناسب‌تر دیگری تغییر جهت دهم .	44
				شکست‌های متوالی مانع پیگیری اهدافم نمی‌شود .	45
				برای انجام کارها صبح زود بیدار می‌شوم و تا دیروقت کار می‌کنم .	46

				47	مي توانم مدت زيادي بدون خستگي به انجام کار ادامه دهم .
				48	دست و پنجه نرم کردن با مشکل پيچيده، از حل مسئله ساده براي جالب تر است .
				49	براي رسيدن به اهدافي که تعيين کرده ام، حاضرم آسايش خود را فدا کنم .
				50	در يك بازي رقابتي، دل مشغولي من بهتر بازي کردن است نه برنده شدن .
				51	همين حالا و في البدايه مي توانم تعداد بي شمالي جمله بسازم که با کلمه "همه" شروع مي شود .
				52	نوشتن تعداد زيادي داستان تازه براي آسان است .
				53	نوشتن مترادف هاي بسيار براي کلمه "سريع"، براي آسان است .
				54	اگر در مسابقه اي شرکت کنم که در آن بايد تا حد امکان کلمه هاي بسياري را که با حرف "ج" شروع مي شود بيان کنم، از عهده اين کار بر مي آيم .
				55	فرض کنيم همه راه هاي معمولي

				برای گرم کردن غذا را از دست داده ایم، تهیه فهرست طولانی از راه های گرم کردن غذا برایم آسان است .	
				اگر به یک گردهمایی دعوت شوم تا مسائل جامعه را مورد بحث قرار دهم، تهیه فهرست طولانی از مسائل آن برایم آسان است .	56
				برای توصیف موقعیت ها، اشیا و ... به راحتی به کلمات دست پیدا می کنم .	57
				به جز کاربرد رایج وسایل معمولاً می توانم کاربرد های دیگری هم برای آنها پیدا کنم.	58
				برای بیان یک اندیشه به سهولت به کلمات مترادف دست پیدا می کنم .	59
				اگر از من دعوت شود به انجمن شهر برای دریافت کمک مالی پیشنهادهایی ارائه دهم به راحتی از عهده این کار بر می آیم .	60
				اگر به طور غیر منتظره از من بخواهند بیش از پنج دقیقه در مورد یک موضوع صحبت کنم، به راحتی از پس آن بر می آیم .	61

				مي توانم در طراحي اسباب بازي هاي جديد براي کودکان مفيد باشم .	62
				گاهی اوقات به قدری ایده های متنوع دارم که نمی دانم کدام را انتخاب کنم .	63
				وقتی بخش مهمی از کارم را انجام می دهم، معمولاً با حصول نتیجه راضی می شوم .	64
				از خوب انجام دادن وظایف خود لذت می برم .	65
				افرادی را که در جامعه به موفقیت بالایی رسیده اند تحسین می کنم .	66
				خوب انجام دادن کار مهمتر از تلاش برای راضی کردن دیگران است .	67
				از حل مسائل دشوار لذت می برم .	68
				علاقه مند به تجربه غذا ها، مکان ها، و در کل تجارب جدید هستم .	69
				داشتن پشتکار برای موفقیت در کارها خیلی مهم است .	70
				در هر کار که احتمال شکست	71

				وجود داشته باشد، بالاخره احتمال موفقیت هم وجود دارد .	
				قبل از انجام هر تصمیمی، مایلم تمام حقایق را بدانم، حتی اگر مدت زیادی طول بکشد .	72
				چیزهایی که به آنها عادت کرده ام بهتر از چیزهای جدید است .	73
				زندگی معمولی بر زندگی پر از تغییر ارجحیت دارد .	74
				ترجیح می دهم کارها را به روش معمولی انجام دهم .	75
				به زندگی منظم و جا افتاده که در آن، غالب مسائل زندگی پیش بینی شده است، علاقه مندم .	76
				کارها را باید به شیوه های آزمون شده انجام داد .	77
				فعالیت های آشنا را بر فعالیت های ناآشنا ترجیح می دهم .	78
				کار یکنواخت در مکان آرام را ترجیح می دهم .	79
				در آینده ی هر فرد خیلی چیزها به بخت خوب یا بد بستگی دارد .	80
				در موقعیت هایی که جواب روشنی وجود ندارد بسیار بی طاقت می شوم .	81

				یک شغل خوب، شغلي است که مکان، نوع کار و نحوه ي انجام آن روشن باشد .	82
				برخي اوقات مردم ایده هاي مرا غير عادي و دست نيافتني مي پندارند .	83
				اغلب ایده هاي خوبي مطرح مي کنم، مخصوصاً وقتي که هيچ کاري انجام نمي دهم .	84
				در مراحل انجام هر کاري، داراي ایده هاي جديد هستم .	85
				براي انجام کارهايي که قبلاً توسط هيچ کس انجام نشده، اغلب به تخيل روي مي آورم .	86
				از اين که با ديگران در مورد ایده هاي گوناگون بحث کنم، لذت مي برم .	87
				از صرف وقت خود بر روي ایده هاي جديد لذت مي برم، حتي اگر اين ایده ها مزايای عملي همراه نداشته باشد .	88
				از خلق چيزهاي جديد لذت مي برم .	89
				هنگام تعيين هدف براي فعاليت هاي خود، ترجيح مي دهم هدف	90

				هاي سخت را انتخاب كنم.	
				در برابر مشكلات اغلب راه حل هاي سازنده اي پيشنهاد مي كنم .	91
				به حل مسائل پيچيده و مبهم علاقه مندم .	92
				براي انجام يك كار پيچيده معمولاً چندين روش پيشنهاد مي كنم .	93
				اگر سرگرم ساختن وسيله اي باشم و ناگهان دريايم قطعه مهمي از آن را گم کرده ام و نتوانم آن را پيدا كنم، سعي مي كنم به جاي آن، يك قطعه ديگر بسازم .	94
				شغلي را دوست دارم كه مستلزم فراهم كردن اندیشه هاي بسيار باشد .	95

اعتباریابی و رواسازی پرسشنامه شناسایی کارآفرینان¹

1. اعتباریابی پرسشنامه شناسایی کارآفرینان ایرانی برای بررسی اعتبار ابزار بومی شناسایی کارآفرینان ایرانی، از شیوه آلفاکرونباخ استفاده شده است. اعتبار کلی پرسشنامه برابر 0/92 است. همچنین با توجه به نتایج آزمون آلفاکرونباخ، موردی در پرسشنامه وجود ندارد که با حذف آن، اعتبار پرسشنامه به اندازهی معناداری افزایش یابد. در نهایت بر اساس روش مزبور، اعتبار هریک از مقیاس‌های نه‌گانه برآورد شد که در جدول زیر ارائه شده است:

اعتبار مقیاس‌های شناسایی کارآفرینان ایرانی (آلفاکرونباخ مقیاس‌های هشت‌گانه = 0/656)

ردیف	مقیاس	آلفاکرونباخ	همبستگی ی اصلاح شده	آلفا در صورت حذف مقیاس از پرسشنامه
1	توفیق طلبی	0/818	0/02	0/72
2	کانون کنترل درونی	0/878	0/68	0/55
3	خطرپذیری	0/923	0/73	0/54
4	تحمل ابهام	0/831	0/40	0/61
5	سلاست فکری	0/891	0/55	0/56
6	رویاپردازی	0/661	0/72	0/54
7	عمل‌گرایی	0/670	0/54	0/57
8	چالش طلبی	0/826	0/02	0/72

¹ برای مطالعه مراحل کامل اعتباریابی و رواسازی پرسشنامه شناسایی کارآفرینان ر.ک به (کردنایج، 1386)

مطابق جدول فوق، آلفاکرونهاخ کلی مقیاس‌های هشت‌گانه برابر 66 درصد است که در صورت حذف مقیاس نیاز به موفقیت و چالش طلبی، اعتبار مقیاس‌های باقی مانده به 72 درصد افزایش می‌یابد. که در سطح مقیاس معنی‌دار نمی‌باشد. به هر حال، با توجه به اینکه در اکثر تحقیقات پیشین و نظریه‌های کارآفرینی، این دو مقیاس به کرات مورد تأکید قرار گرفته است و همچنین اعتبار هر یک از مقیاس‌های مزبور به تنهایی به اندازه کافی زیاد است. از این رو مقیاس‌های مزبور از پرسشنامه حذف نمی‌شود.

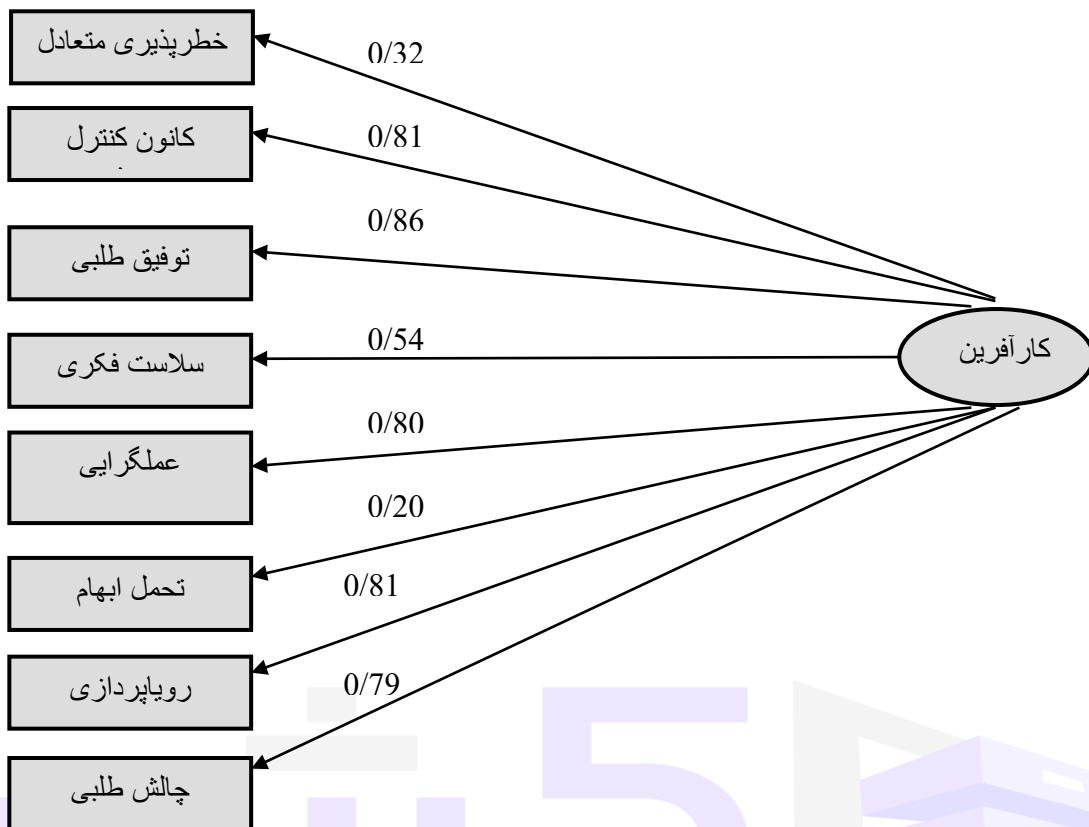
2. روایی ابزار شناسایی کارآفرینان ایرانی

برای تعیین روایی ابزار اندازه‌گیری، دو نوع روایی سازه و روایی همزمان بررسی می‌شود که نتایج آن در ادامه ارائه شده است.

الف) بررسی و تعیین روایی سازه ابزار:

با توجه به داده‌های حاصله، نتیجه‌ی تحلیل عاملی تأییدی مطابق آنچه در نمودار زیر مشاهده می‌شود، به دست آمده است. در نمودار مزبور، کارآفرین متغیر مکنون و بقیه عوامل هشتگانه، متغیرهای اندازه‌گیری (مشاهده) شده هستند.

مطابق نمودار مذکور، خطرپذیری متعادل، به طور مستقل (از صد در صد) 32% مربوط به کارآفرینی می‌شود در حالی که عامل‌های رویاپردازی و کنترل درونی، هر کدام به میزان 81% مربوط به کارآفرینی می‌شوند. اما عامل توفیق طلبی با ضریب 86%، بیشتر از سایر متغیرها به کارآفرینی مربوط می‌شود.

Chi-square = 23/85 , d.f = 20
 p-value = 0/24891 , RMSEA = 0/060

تحلیل عاملی تأییدی ابزار شناسایی کارآفرینان

شاخص‌های برازندگی مدل شناسایی کارآفرینان

ردیف	شاخص برازندگی	نماد	مقدار	تفسیر
1	کای دو	X^2	23/85 (P=0/250)	آزمون کای دو برآزش دقیق مدل را با داده‌های مشاهده شده تأیید می‌کند.
2	نسبت کای دو به درجه آزادی	X^2 / df	1/1925	برآزش مدل با داده‌های مشاهده شده تأیید می‌شود.
3	جذر برآورد میانگین واریانس خطای تقریب	RMSEA	0/060	چون حد پایین این برآورد کوچکتر از 0/05 است، بنابراین درجه تقریب مدل در جامعه کوچک و مدل مورد تأیید است.
4	برآورد فاصله‌های میانگین واریانس خطای تقریب	RMSEA	0-/014) (0/000	

البته لازم به یادآوری است که مدل فوق باید دارای برازندگی کافی باشد. برای تصمیم‌گیری درباره‌ی برازندگی مدل با داده‌های مشاهده شده، شاخص‌های متعددی وجود دارد که جدول فوق آنها را نشان می‌دهد.

آزمون کای دو این فرضیه را که مدل مورد نظر هماهنگ با الگوی همپراشی بین متغیرهای مشاهده شده است، می‌آزماید. مقادیر کوچک آن بیانگر برازندگی بیشتر است. مقدار کای دو محاسبه

شده این مدل با 20 درجه آزادی برابر 23/85 (با سطح معنی‌داری 25%) است. چون سطح معناداری آزمون مزبور بزرگتر از میزان خطای 0/05 درصد است، لذا آزمون کای دو برازش دقیق مدل را با داده‌های مشاهده شده تأیید می‌کند.

همچنین نسبت کای دو محاسبه شده به درجه آزادی برابر 1/193 است. که مقدار کمتری می‌باشد. به همین دلیل برازندگی مدل مورد تأیید قرار می‌گیرد. از طرف دیگر، ریشه دوم میانگین خطای تقریب (RMSEA) برابر 0/06 درصد است. این شاخص بیانگر درجه تقریب مدل در جامعه است. هر اندازه حد پایین برآورد فاصله‌ای این شاخص کوچکتر باشد، درجه تقریب مدل در جامعه کوچکتر و بنابراین مدل برازش خواهد داشت. با توجه به اینکه حد پایین شاخص RMSEA کوچکتر از 0/05 است، از این رو می‌توان نتیجه گرفت که درجه تقریب مدل در جامعه بزرگ نیست و مدل از برازندگی کافی برخوردار است.

ب) بررسی و تعیین روایی همزمان ابزار:

روایی همزمان یکی از انواع روایی ملاک (وابسته به معیار) است. روایی ملاک، بیانگر درجه‌ای است که ابزار اندازه‌گیری به طور دقیق، عناصر مهم متغیر مورد نظر را پیش بینی می‌کند. در روایی ملاک این سوال مطرح است که آیا ابزار سنجش قادر به پیش بینی متغیر ملاک و شناسایی و تفکیک آزمودنی‌ها بر اساس آن هست یا نه؟

روایی همزمان هنگامی مطرح است که ابزار اندازه‌گیری بتواند به نحو مطلوب آزمودنی‌های را که با هم تفاوت دارند، از یکدیگر متمایز کند. بنابراین هدف اصلی این نوع روایی تفکیک و تمایز

آزمودنی‌ها از یکدیگر است. اما در این روایی، اطلاعات مربوط به متغیر ملاک به طور همزمان با اجرای آزمون جمع آوری می‌شود. بنابراین، 8 ویژگی عمده کارآفرینان که در پرسشنامه استاندارد سنجش ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان ایرانی سنجیده می‌شوند عبارتند از :

1. کانون کنترل 2. رویا پردازی 3. سلاست فکری 4. ریسک پذیری متعادل 5. توفیق طلبی 6. چالش طلبی 7. تحمل ابهام 8. عملگرایی

بدینوسیله داده های اولیه (داده هایی که قبلاً وجود نداشته و باید توسط پژوهشگر ایجاد شوند) با روش میدانی جهت آزمون فرضیه های تحقیق به دست آمد.

روش تحلیل پرسشنامه :

1. نحوه امتیاز بندی پرسشنامه :

برای محاسبه امتیاز پاسخگویان در مورد هر یک از مقولات باید به شیوه زیر عمل نمود :

1-1. در همه سوال ها به جز سوال های 72-82 به هر یک از

گزینه ها بر اساس مقیاس زیر امتیاز داده می شود :

کاملاً موافقم	نسبتاً موافقم	نسبتاً مخالفم	کاملاً مخالفم
4	3	2	1

1-2. در سوال های 72-82 به هر یک از گزینه ها بر اساس

مقیاس زیر امتیاز داده می شود :

کاملاً موافقم	نسبتاً موافقم	نسبتاً مخالفم	کاملاً مخالفم
1	2	3	4

- 3-1. نمره ریسک پذیری متعادل هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 1-18 است .
- 4-1. نمره کانون کنترل هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 19-35 است .
- 5-1. نمره نیاز به موفقیت هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 36-50 است .
- 6-1. نمره سلاست فکری هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 51-63 است .
- 7-1. نمره عملگرایی هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 64-71 است .
- 8-1. نمره تحمل ابهام هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 72-82 است .
- 9-1. نمره رویا پردازی هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 83-89 است .
- 10-1. نمره چالش طلبی هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به سوالات 90-95 است .
- 11-1. نمره کارآفرینی هر فرد معادل جمع امتیازات مربوط به کلیه سوالات است .

2. نحوه تفسیر نتایج :

با مراجعه به جداول زیر می توان جایگاه هر فرد را از نظر میزان کارآفرینی و خصیصه های زیر مجموعه آن استخراج کرد . جدول 5 وضعیت فرد را در خصوص هر یک از خصیصه ها در قالب چهار مقوله بسیار ضعیف تا بسیار قوی نشان می دهد .

مطابق جدول مذکور، همه ویژگی‌های هشتگانه و نیز مقیاس کلی کارآفرینی در یک پیوستار از بسیار ضعیف تا بسیار قوی طبقه بندی شده اند .

نرم‌های چهار مقوله‌ای خصیصه‌ها

مقوله	بسیار ضعیف	ضعیف	قوی	بسیار قوی
ریسک‌پذیری متعادل	[18-43)	[43-51)	[51-57)	[57-72)
کانون کنترل	[17-49)	[49-55)	[55-60)	[60-68)
نیاز به موفقیت	[15-44)	[44-48)	[48-53)	[53-60)
سلامت فکری	[13-34)	[34-38)	[38-43)	[43-52)
عملگرایی	[8-25)	[25-28)	[28-30)	[30-32)
تحمل ابهام	[11-18)	[18-22)	[22-26)	[26-44)
رویا پردازی	[7-19)	[19-21)	[21-23)	[23-28)
چالش طلبی	[6-16)	[16-19)	[19-21)	[21-24)
کارآفرینی	[95-264)	[264-283)	[283-303)	[303-380)

اما جدول زیر نیمرخ کارآفرینی فرد را در قالب طیف پنج مقوله‌ای از بسیار ضعیف تا بسیار قوی نشان می‌دهند :

نرم پنج مقوله‌ای کارآفرینی

مقوله	بسیار ضعیف	ضعیف	متوسط	قوی	بسیار قوی
کارآفرینی	[95-236)	[236-265)	[265-295)	[295-324)	[324-380)

